

HVS felülvizsgálat 2011.02.28. MUNKAANYAG

Összefoglaló a térségről

A(z) Jászsági Kistérségi HKE területe 17 települést foglal magába, melyek közül 3 város. A térség lakossága 60,547 fő, a városokban élő lakosok száma 23,624 fő

A térségen belül a legtöbb vállalkozás a(z) Kereskedelem, javítás szektorban tevékenykedik.

A legnagyobb foglalkoztató a(z) Bányászat, feldolgozóipar, villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás szektor, az 500 főnél többet foglalkoztató vállalkozások száma 2

A térségben összesen 7 db fő fejlesztési prioritás és 14 db fejlesztési intézkedés fogalmazódott meg

A térségben összesen 18 db gazdaságfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – az összes javaslat 56%-a, 10 db – a(z) Egyéb tevékenység szektorhoz kapcsolódik

A térségben összesen 34 db szolgáltatás-, valamint falu- és településfejlesztési javaslat fogalmazódott meg, melyek közül a legtöbb – 7 db – a(z) Egyéb infrastruktúra mozgatórugó-csoporthoz kapcsolódik

Legfontosabb probléma

- Népeségcsökkenés, elöregedő közösségek
- Romák képzetlensége, életvitelbeli elmaradottsága, telepek
- Kevés ipari vállalkozás, aki az alacsony képzettségű lakosságot foglalkoztatná
- Fiatal és aktív értelmiség elvándorlása
- Elszegényedett, migráns elemek beköltözése
- Fejlettségbeli különbségek a települések között
- Elöregedő és hiányos infrastrukturális ellátottság
- Strukturális munkanélküliség
- Tartós munkanélküliség
- Fejlesztési tőkeszegénység
- Ipari és turisztikai befektetők hiánya
- Komplex turisztikai attrakciók hiánya
- Szolgáltatások hiánya a turizmusban
- Innovációs készségek hiánya
- Közéleti érdektelenség
- Integrált közösségi terek, fejlesztő szolgáltatások hiánya
- Az elérhetőséget biztosító úthálózatok minősége elégtelen
- Vízhányos térség
- Tagolatlan tájszerkezet
-
- Nincs alkalmazható, gyakorlati térségi marketing

Legfontosabb lehetőség

- Értékes természeti erőforrások
- Természeti értékek hasznosítása
- Kulturális örökségek gazdag tára
- Jász hagyományok ápolása
- Termásvízkincs
- Rendezvény, termál és gyógy, valamint az üzleti turizmusban rejlő kihasználható potenciálok; (Turisztikai potenciál kihasználása)
- A főváros közelségéből adódó potenciális vendégkör lehetőséget ad a falusi turizmus fejlesztésére

- Sokszínű és jó minőségű jász termékek
- Hiány- és kiháló szakmák felelevenítése
- Épített örökségek megőrzése
- Együttműködés hagyományai
- Munkánélküli lakosság aktivizálása, szakképzése
-
- Biotermékek iránti növekvő kereslet
- Gazdaságosan kitermelhető megújuló energiaforrások felhasználása; Szakképzett munkaerő iránti igény növekedése
- Civil szféra szerepének felértékelődése
- Egészséges életmód előtérbe kerülése
- Vállalkozói készség erősödése
- Roma közösségek megvalósítóként történő bevonása és elfogadtatásuk erősítése
- Önkormányzatok, civilek, és vállalkozások együttműködésének erősítése a térség fejlesztésének érdekében
- Esélyegyenlőség növekedése

A stratégia alapvető célja

Stratégiánk hosszú távú jövőképe: „A Jászsági kistérség tagjai korszerű, versenyképes és integrálódó mezőgazdasággal, innovatív és strukturálisan kiegyensúlyozott ipari szerkezettel, sokoldalúan képzett, haladó társadalmi integrációval, valamennyi szektort magában foglaló, erős kapcsolati hálóval rendelkező, együttműködő térségi társadalommal, jászsági és közösségi identitás és hagyományok húzóerejével rendelkezik. A közösségek közötti gazdasági, társadalmi és kulturális kapcsolatok hatására erősödik a versenyképesség, javul az életminőség, a térség fejlettebbé, ismertebbé válik.

Konkrét célok:

- vállalkozásfejlesztés
 - minőségi termék előállításának ösztönzése
 - a térség népességmegtartó erejének növelése a helyi munkalehetőségek bővítésével, a megfelelő gazdasági intézkedések bevezetésével
 - a romák, és a nyugdíj előtt állók és a fiatal anyák problémájának enyhítése a civileknek és a kisvállalkozásoknak tervezett programokkal
 - képzések, szakmai ismeret bővítése, humán erőforrás fejlesztése
 - partnerség, együttműködés ösztönzése
 - helyi életminőség javítása, örökségvédelem
 - környezeti, természeti erőforrások védelme
 - a térségre jellemző turizmus fejlesztése.
- esélyegyenlőség fejlesztése
energetikai fejlesztések

A térség általános jellemzői, a hely szelleme

Észak-alföldi régió legnyugatibb kistérsége a Jászberényi. A kistérségben lévő 17 település – Jászberény kivételével – alkották meg a Jászszági Kistérségi Helyi Közösséget. A térség jó megközelíthetősége (M3, 3, 31, 32 utak, 2 vasútvonal) kedvező lehet ipari üzemek megtelepedéséhez, a meglévő úthálózat felújításra szorul.

A településeknek mindegyike hasonló földrajzi és éghajlati adottságokkal, környezeti értékekkel rendelkezik. Jellemző alföldi településszerkezet van, a térségben nagyon karakteres, erős az etnikai csoporttudat és a jász eredet ápolása. A Jászszág hagyományai, önszerveződő képessége rendkívül erős, a megyében a legmeghatározóbb identitás-jellemzőkkel rendelkezik. A térségi együttműködés itt a legsokrétűbb és a legfejlettebb. A térség kulturális értéktudata, hagyományörzése pl. Jászok Világtalálkozója követendő szimbólumokká váltak. Jász és cigány hagyományok élnek a térségben, színvonalasan működnek zenekarok, táncsoportok, stb.

A kisebb települések gazdasága alapvetően az agráriumra épül. A nagyüzemek közül mára mindössze 3 maradt meg. A magángazdaságok jelentős része tökeszegénységgel küszködik, szükség van a felzárkóztatásukra.

A térség az elmúlt másfél évtizedben a megye meghatározó ipari térségévé fejlődött. A vállalkozások többsége a terciér szektorban, ezen belül a kereskedelem területén működik. Az ipar jelentőségét mutatja az is, hogy a külföldi tőkebefektetések többsége koncentráltan itt jelenik meg, 3 ipari park van.

A mikro- és kisvállalkozások ezer lakosra jutó aránya Jász-Nagykun-Szolnok megyében és így az akciócsoport területén is elmarad az országos átlagtól. Cél a gazdálkodók szakmai ismereteinek javítása, minőségi termék előállítása, nagy figyelmet fordítva a marketing tevékenységre is. Erősíteni szükséges a város-falu integráció, partnerség, helyi erőforrásokra épülő fejlesztések folytatását.

Gazdasági potenciáljánál fogva a kistérség a megye 2. legfejlettebb területének számít, megyén belüli súlya, szerepe növekszik, bár a fejlődés dinamikája csökkent.

Több település is rendelkezik termál- és gyógyvízforrásokkal, melyek hozzájárulhatnak a térség idegenforgalmi vonzerejének növeléséhez.

Jelentős fejlettségbeli különbség van a települések között, ennek okai: az ipar és a vállalkozások számában lévő különbség; továbbá a roma lakosság arányából adódó hátrányok. A közösség települései kedvező adottságai ellenére elöregedő korstruktúrájú. A cigány kisebbség társadalmi mutatói rosszak, a fejlesztési programokba kevésbé vonhatók be. A munkanélküliség strukturált, vannak munkanélküliek, de nem találkozik a kereslet és a kínálat a munkaerőpiacon, jelentős a hiányszakmák száma.

A települések egymással való együttműködése az elmúlt években tovább erősödött, melyben jelentős szerepet játszik a civil élet. A megalakult Helyi Közösség tagjai közül 4 település eredményesen szerepelt a LEADER+ programban, együttműködések jöttek létre.

A térség környezeti állapota

A térségben a biodiverzitás változó, érződik a klímaváltozás hatása, az országban itt van a legmelegebb és csapadékban is szegény területnek számítunk. Vannak védett területek, Natura 2000 területek, védett növény- és állatfajok, erdők, gyepek és vizes élőhelyek, melyek megőrzésre szorulnak. Az egyes területek állapota nem megfelelő.

A tájképi elemek és a jellemzően jász tájkarakter megőrzése fontos feladat: holtágak, horgász tavak, bányatavak, kunhalmok, ligeterdők, szikes gyepek, stb.

A Zagyva vízgyűjtőjén kb.60 pontszerű szennyező forrás van, a vízminősége „szennyezett víz”-ként jellemezhető. A kedvezőtlen vízminőséget a felső szakaszon bevezetett szennyvizek okozzák. A Zagyva vízgyűjtőjével azonos kiterjedésű a Tarna, melynek vízminősége „tűrhető víz” besorolásnak felel meg. Az oxigéntartalom és szerves szennyezőanyag tartalom jellemzői „kiváló-jó” vízre utalnak. A Csátés öntöző főcsatorna, mint a Millér főcsatorna felső szakasza öntözés és vízi élővilág szempontjából egy kiemelt víztérnek tekinthető. Említés érdemel még a vizek között a Galga, Gyöngyös patak, Szarvagy. Csapadékos időjárás alkalmával a belvíz is problémát okoz szinte minden településen.

A talajvízben tartós, regionális vízszintsüllyedés nem mutatható ki. Visszatérő gondot okoz a csatornázatlan települések alatt a szennyvízszikkasztás miatt bekövetkező talajvízszint emelkedés. A 17 településből 3 db nitrát érzékeny terület.

Termál-, gyógyvíz hasznosítási lehetőség van, 4 településen strandfürdő is van, az egyéb célú hévízhasznosítás viszont alárendelt jelentőségű. A használt termálvizek sótartalma a felszíni befogadók szennyező anyag terhelését növeli.

Az ivóvízes céllal termelésbe állított víztartó képződmények természetes hidrogeológiai védettsége elfogadhatónak minősíthető, az esetleges szennyező front lejutása a térség túlnyomó részén meghaladja a 30 évet. Sérülékeny vízbázis van 2 községben. Törekedni kell az utánpótlás bázisul szolgáló talajvizek szennyezésének visszaszorítására.

A levegőminőségi adatok azt mutatják, hogy a kén-dioxid, a nitrogén-dioxid és az ülepedő por éves átlaga alatta maradnak a határértékeknek.

A levegőszennyezést elsősorban az ipari és mezőgazdasági telephelyekhez köthető emissziós pontforrások okozzák. Jelentős kibocsátású települések: Jászapáti, Jászladány, Jászkisér, Jászfákóhalma. A levegőminőséget alapvetően a helyi lakosság fűtése határozza meg az alábbi településeken: Alattyán, Jánoshida, Jászágó, Pusztamonostor. Problémát okoz még a gyomnövények pollenje, a repülőgépes permetezés növényvédőszeres kibocsátása, a közlekedés (zaj is).

A termőföldeket erősen károsítja a szélrózió, amely fokozott veszélyt jelent a nagyüzemi óriás táblák kialakítása és a mezővédő erdősávok eltűnése óta. A talajszennyezést főként a korábban nagy mennyiségben alkalmazott agrokemikáliák okozzák. Az állattartás során keletkező melléktermékek szintén erősen szennyeznek környezetüket, és a bűz problémát okoz. A hulladékgazdálkodás megoldott, de az illegális hulladéklerakás és a felhagyott lerakók még problémát okoznak.

Hátrányos helyzetű települések közé tartozó települések bemutatása

A 311/2007. Kormányrendelet alapján leghátrányosabb helyzetűnek minősülő statisztikai kistérség településeihez nem tartozunk, de a Jászberényi kistérség hátrányos helyzetű.

A 240/2006 (XI.30.) Korm. rendelet szerint az alábbi települések a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradtak: Jászágó, Jászfelsőszentgyörgy, Jászivány, Jászkisér, Jászládány, ez utóbbi még az országos átlagot legalább 1,75-szörösen meghaladó munkanélküliségű települések listájában is szerepel.

A forrásallokáció tervezésénél figyelembe vettük a hátrányos helyzetű települések besorolását és igényeit.

Az 5 településre jellemző, hogy kevés a munkahely, Jászfelsőszentgyörgyöt kivéve messze helyezkednek el a kistérség központjától, Jászberénytől és a megyeszékhelytől is. Jászkisér, Jászládány és Jászfelsőszentgyörgy tekintetében a nagyszámú roma lakosság okoz problémát. Jászágó és Jászivány megközelíthetősége kicsit nehézkes. Jászfelsőszentgyörgyre, Jászágóra és Jásziványra jellemző, hogy ipari vállalkozások alig vannak, a mezőgazdaságból pedig egyre kevesebben tudnak megélni.

A természeti értékeket és a turizmust lehetne megfogalmazni összefoglalóan kitörési pontként, mert ezek bemutatásával és fejlesztésével a települések helyzete javulna. Emellett a munkahelyek teremtése a legfontosabb teendő, a vállalkozások létrehozása, fejlesztése. Minden településre jellemző, hogy forráshiánnyal küszködnek.

A térség foglalkoztatottsági helyzete

A térségben a gazdasági fejlődés az elmúlt években oly sokszor emlegetett dinamikája csökkent. Ennek ellenére a térségünk még mindig a megye legjobb munkaerő-piaci helyzetben lévő térsége, de ez főleg a kistérségi központnak, Jászberénynek köszönhető. A Helyi Közösség településein problémát okoz, hogy a munkanélküliség strukturált. Vannak munkanélküliek, de nem találkozik a kereslet és a kínálat a munkaerőpiacon. Sok a hiányszakma (esztergályos, hegesztő), és nincs utánpótlás. 2010 szeptemberében indult útjára a Térségi Integrált Szakképző Központ jászberényi telephellyel, mely pontosan a térségi foglalkoztatói keresletre igyekszik kínálatot biztosítani szakképzéseivel. A 8 általánossal nem rendelkezők, a pályakezdők, a Gyedről, Gyesről visszatérők, valamint a 45 év felettiak helyzete is nehéz. A közsféra átalakulása és a gyereklétszám csökkenése miatt a diplomások munkanélküliségének veszélyével is számolni kell. A térségben a szakmával nem rendelkezők is hátrányos helyzetben vannak.

A regisztrált munkanélküliek száma a térségben meghaladja a 4200 fő-t. A munkanélküliségi ráta jelenleg 10,76%. A munkanélküliek számának 2011 januárjában történő drasztikus emelkedését (9%) részben a 2010. decemberében megszűnt közmunka programok okozták, melyeknek folytatása átalakítás alatt van, országosan átlagosan 15%-kal nőtt a munkanélküliek száma 2010. decemberéhez viszonyítva. A legnagyobb mértékű munkanélküliség Jászládány településen, míg a legenyhébb Jászágó településen van.

A térségben főként a középfokú végzettségűek és a diplomások értékelik negatívabban a foglalkoztatás terén kialakult helyi jellemzőket. Mindezek mellett szembevetendő a munkanélküliség térbeli megoszlása: még mindig nagyon magas az ipart nélkülöző fejlettebb területektől elzárt déli-jászszági, nagy romanépszerűségű településeken (Jászkisér és Jászládány). Ezt mutatja a tartós munkanélküliek (365 napon túl nyilvántartott álláskereső) eloszlása is, amely e települések kritikus munkaerőpiaci helyzetét rajzolja ki. A munkanélküliség strukturális problémája, hogy a tartós munkanélküliek aránya több településen igen magas (Jászkiséren 22,8% és Jászládányban 29,61 % felett van az álláskeresőkhöz viszonyítva), bár térségi átlagban (21,36 %) alatta van az országos és régiós értéknek. Ugyanakkor pl. a foglalkoztatók is küzdenek a strukturális munkanélküliség problematikájával, mivel sajnálatos módon nem fedi egymást a vállalatok munkaerő-piaci igénye és a munkaerő kínálat. A fiatalok, a cigányok, egészségileg sérült, megváltozott munkaképességűek hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A roma aktív korúak többsége munkanélküli, a családok főleg segélyekből élnek.

A térség foglalkoztatási jellegzetessége a multinacionális cégek (pl. Samsung) erős jelenléte, és beszállítói hálózatuk meghatározó jelentőségű a gazdaságilag aktív népesség foglalkoztatásában. A jászfényszarui és jászárokszállási székhelyű cégekhez 2000 főt is meghaladó dolgozó utazik be naponta a környező településekről és 100 km-es körzetből. Ezekre a cégekre jellemző a bérelt munkaerő, illetve a meghatározott időre szóló szerződéssel foglalkoztatás.

A helyi munkaerőpiacon a hátrányos helyzetben lévő rétegek (pályakezdő fiatalok, romák, 50 év felettiak, nők) elhelyezkedési esélyei kedvezőtlenek. Ennek oka, hogy a munkaadók azokat a munkavállalókat részesítik előnyben, akik mindig képesek a maximális teljesítmény nyújtására.

A kistépüléseken alacsony a helyben való foglalkoztatás aránya. A községekben a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat.

A térség helyzete a vállalkozások szempontjából

A vállalkozói aktivitás megfelel a vidéki térségek átlagának, de elmarad az országos, régiós és megyei értékétől. Ez a kistérség „vidéki” jellegéből adódik. A vállalkozások tevékenysége a térség városaiban (Jászapáti, Jászárokszállás, Jászfényszaru) koncentrálódik, 70 %-uk ezeken a helyeken működik.

A térség gazdaságában meghatározó az 5 db 250 főnél több személyt foglalkoztató vállalat, részben saját termelésük és foglalkoztatásuk, részben a hozzájuk kapcsolódó beszállítók miatt. Ezek többsége a városokban működik, de Jászkiséren is találunk nagyüzemet. A megyei átlaghoz képest a térség jó helyzetben van, de ezt a Jászárokszálláson és Jászfényszarun működő vállalatoknak köszönheti. A Helyi Közösségnek nem tagja Jászberény, de meghatározó a hatása a beszállító vállalkozásokat illetően.

Számarány tekintetében a vállalkozói szektor jelentős részét (99,8 %) azonban a térségben is a mikro-, illetve a kis- és középvállalkozások teszik ki. A kis- és középvállalkozói szektor így viszonylag erős, de Jászágón és Jásziványon nem működik sok KKV. A mikro-vállalkozások dominánsak, rendkívül jellemző az önfoglalkoztatás. A termelés szempontjából természetesen a közép- és nagyvállalatok a meghatározók. 2007-ről 2008-ra a vállalkozások száma nagy mértékben megnőtt, melynek magyarázata, hogy nagyrészt 2008. I. félévében regisztrálták magukat az adóhatóságnál a mezőgazdasági őstermelők. (2098 db). A kisebb településekre jellemzőek a kényszervállalkozások, és van olyan település, ahol roma vállalkozók is működnek.

A Jászság hagyományosan mezőgazdasági térség, vagyis a térség agráralkalmasságából és jellegéből adódóan magas, a megyei, regionális és az országos átlagot is meghaladja a mezőgazdaságban működő vállalkozások száma (A-B szektor) (a szektor részesedése 5,221 %). A mezőgazdasági vállalkozások (őstermelők, családi gazdálkodók, KKV-k) aránya különösen a kisebb és egyébként kevesebb vállalkozással rendelkező településeken jelentős (pl. Jászszentandrás, Jászágón, Jánoshidán). A térség települései ezek alapján is alapvetően két csoportba sorolhatók gazdasági szerkezetük alapján: a nagyobb vállalkozási aktivitást mutató és iparral rendelkező települések (például a városok), valamint az agrárdominanciájú települések körébe. Jászapáti város Jászberény, Jászkisér és Jászládány után a legnagyobb területű szántóföldet hasznosítja a kistérségben, az állattenyésztés tekintetében a térség legmagasabb szarvasmarha, és meghatározó sertés állománnyal rendelkezik, az őstermelők átlagosan 100ha feletti területen termelnek.

A térség gazdaságának másik vonása, hogy az ipar (F-C szektor) súlya jelentős: a 25,314 %, mely szintén meghaladja az átlagos megyei, régiós, és országos átlagot is. HABár a terciér szféra területén (G-U szektor) 69 %-os szektoronkénti részesedése a legnagyobb, de ez elmarad az országos átlagoktól. A szolgáltató szektor „elmaradását” mutatja az is, hogy a gazdasági szolgáltatások jelentősége lényegesen kisebb, a turisztikai szolgáltatások, vendéglátás szerepe pedig lényegesen nagyobb, mint az ország átlaga; vagyis a hagyományos szolgáltatások dominálnak. A gazdasági szolgáltatások képviselnek még kiugróan magas értéket (14 %).

A kistérségben az ipar súlyát jelzi, hogy három ipari park is létrejött: Jászfényszarun, Jászapáti és Jászárokszálláson, kiemelt jelentőségű, hogy a jászfényszarui ipari park elnyerte az „Év Ipari Parkja 2010” címet. Érdekes továbbá, hogy ezidáig a kistérségi központban, Jászberényben ipari park sem és inkubátorház sem működik, viszont magántőkéből ipari övezetek alakulnak, ezeknek nagy hatása van a helyi közösség foglalkoztatására.

A térség jelentősebb non-profit szervezeteinek jellemzése

A civil közösségek leképezik azt, hogy a Helyi Közösségben nagyon karakteres, erős az etnikai csoporttudat és a jász eredet ápolása. A kistérség kulturális értéktudata, hagyományörzése (pl. Jászok Világtalálkozója, Jász Kapitányi cím, a Jász Múzeum tevékenysége) követendő szimbólumokká váltak. Fontos, hogy e szimbólumok mögötti tartalom is megéledjen. Hasonló jelentőséggel bírnak az épített környezet és a bennük működő társadalomformáló közösségek értékei, így pl. templomok, az utak mellett számos szobor, kálvária. Az aktív humán örökség jelentősége ellenére a kistelepüléseken a művelődési szolgáltatások, lehetőségek száma elmarad a kívánalmaktól, bár könyvtárral való ellátás kielégítőnek mondható. Figyelemre méltó a tájházak hálózata, amely az unikális országos rendszer részeként a Világörökség cím várományosa, és emellett élő kultúraalakító szerepet is betölt.

A kistérség lakosságának mindennapjaiban jelentős szerepet játszik a civil élet. Számos civil szervezet működik a térségben pl. Jászapatiak Baráti Egyesülete, Fényszaruiak Baráti Egyesülete, Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság, Jászárokszállásiak Baráti Köre, Jászsági Cigányok Munkalehetőségért Egyesület, Jászsági Napsugár Waldorf Egyesület stb.

Minden településen létre hoztak civil kerekasztalokat: a civil élet összefogásának erősítése, érdekeik közös képviselése, az információáramlás biztosítása érdekében. Önkormányzat és civil szervezet közötti szerződéses feladatmegosztás egyelőre nem működik.

A fenti felsorolásból is kiemelkednek az érdekvédelmi, az ifjúsággal, sporttal, esélyegyenlőséggel és nyugdíjasokkal foglalkozó szervezetek, a különböző betegségekben szenvedők szerveződései (vakok és gyengén-látók, cukorbeteg), a településszépítő és hagyományörző egyesületek, valamint a települési biztonság növelése érdekében működtetett polgárőr szerveződések és önkéntes tűzoltó egyesületek.

Vannak olyan országos szervezethez kapcsolódó helyi szerveződések is, akik munkája meghatározó a térségben pl. nagycsaládosok, kamilliánusok, vöröskeresztesek. A lokálpatrióta szervezetek és a Jászságból elszármazottakkal kapcsolatot tartó szerveződések is jelentős szerepet töltenek be a közösség életében.

Szinte minden településen van sportegyesület (futball szakosztályok, szabadidő és hobbi szervezetek, a ma divatos karate, gimnasztikai, testépítő klubok), ifjúsággal, kultúrával, oktatással foglalkozó alapítványok és egyesületek. A horgászat és vadászat is őshonosnak számít térségünkben. A környezet- és természetvédelmi, valamint a turisztikai szervezetek tevékenysége pedig egy fontos kitörési pontja lehet a térségnek.

A népdalkörök, néptáncsoportok ifjúságra és az idősebb lakosságra való pozitív hatása is érződik, és az egyéb hagyományörzők (pl. huszárok, kézművesek, íjászok, roma szerveződések) is sok helyen szervezetbe tömörülnek.

A térség demográfiai helyzete

A térség 5 településén népesség növekedés indult meg, de a fennmaradó 12-ben lassú népességerózióval vegyes stagnálás tapasztalható. A térség lakónépessége: 62521 fő, valamennyi településen negatív a természetes szaporodás, fogyás értéke. A két legutóbbi népszámlálás közötti időszakban a térség fogyása az átlagnak megfelelő, azonban ezen belül 11-12 %-os csökkenés mérhető Jászszentandrás, Jászágó és Jászivány, 3-7 %-os növekedés Alattyán, Jásztelek, Jánoshida, Jászfákóhalma és Jászládány településeken. A településekre egyöntetűen a természetes fogyás volt jellemző, melynek középértéke 6%-os volt, szélsőséges adatok 5 községben találhatóak: Jászágó, Jászdózsa, Jászszentandrás, Jászivány, Jászárokszállás.

A 2001/1990 relációban 4 %-os vándorlási nyereség mutatható ki, és alig van olyan település (mindössze 3), ahol csekély mértékű volt az elvándorlás. A legnagyobb befogadók: Alattyán-11 %, Jászfákóhalma és Jászládány-10 %, valamint Jánoshida-8 % és Jásztelek-7 %, ami magyarázatul szolgál a 90-es években tapasztalt népességnövekedésükre. Főleg a kis településekre jellemző, hogy a női lakosok nagyobb arányban vannak jelen.

A 90-es évek közepétől egyre erősödő bevándorlási többlet a térségen belül differenciált értékelést igényel: a viszonylag jó foglalkoztatási helyzetű, fővároshoz is közeli és az M3-hoz vezető 32-es főút menti településeknek előnyére válhat, ugyanakkor a távolabbi területeken, az olcsó ingatlanárakkal rendelkező és lakásmaffiával is sújtott falvakban kedvezőtlen. Az érintett településeken a városokból kitelepült alacsonyabb státusú (illetve marginális) bevándorlók-, valamint a cigányság növekvő jelenléte valószínűsíthető. A társadalmi kirekesztettség is növekedni fog a térségben és problémává válik a bevándorlók közösségi beilleszkedése is.

A demográfiai mutatókat nagymértékben befolyásoló tényező a települések cigánynépesség aránya, melyet a sajátos kultúrájuk megőrzésével, képzéssel és foglalkoztatási programokkal, életminőség javításával lehet eredményesen orvosolni, és akkor az életkörülményekből adódó különbségek is csökkennek. Egyes településeken felülreprezentált a roma lakosság az összlakossághoz viszonyítva, (a telepeken 99%-os), miközben több település van, ahol egyáltalán nem laknak cigányok.

A településekről legnagyobb számban a fiatal felnőttek költöznek el, őket a 18 év alattiak követik, és legkisebb az 50 év fölöttiek aránya.

A 20-35 év körüli fiatal felnőttek elköltözésének elsődleges oka a házasságkötés; nincs a képzettségüknek megfelelő munkahely; valamint a művelődési, szórakozási lehetőségek, a megtartó közösségek hiánya. A fiatal elvándorlók között magas a felsőfokú végzettségűek aránya.

A vándorlási mozgás a lakosság kis mértékű kicserélődésével zajlik le, a nagykorú fiatalok (értelmiségiek) jelentős számban elhagyják a jász településeket, viszont középkorúak áramlanak be.

Az öregségi index a kistérség átlagában 1,52. Előregedő települések: Jászszentandrás, Jászágó és Jászivány, fiatalos korstruktúrával rendelkezik Jászkisér.

A térség népességének átlagosan 4 %-a él külterületen, a legnagyobb arányban Jászszentandráson 19%, Jászfelsőszentgyörgyön 7%.

A térség infrastrukturális adottságai

A térségben a lakások 94 %-a ellátott vezetékes vízzel. Az ivóvízhálózat Jászágon, Jászládányban és Pusztamonostoron bővítésre szorul, itt a lakások 73-80 %-os ellátottságúak. A településeken az ivóvízvezeték rendszer állapota közepesnek mondható, elsősorban az azbesztcsövek fokozatos cseréje szükséges, és az ivóvízkutak felújítása is szükséges. Több település csatlakozott a régiós ivóvíz minőség javító programhoz.

A térség 17 települése közül 8 településen van szennyíz-vezeték hálózat, és ezek között sem 100 %-os a kiépítettség, Jászteleken 2011-ben, Jászfelsőszentgyörgyön és Jászládányon várhatóan 2012-ben kerül kiépítésre a szennyvízhálózat pályázati támogatásból Ugyancsak pályázati támogatásból kerül felújításra, kiépítésre Jászládány, és Jánoshida csapadékvízelveztető rendszere. Továbbra is problémát jelent azonban, hogy a megfelelő eszköztrendszer nem áll rendelkezésre a településeknek a biztonságos ár- és belvízi védekezéshez, mely az utóbbi időszakban sújtotta a térséget.

A villamos energiát fogyasztó háztartások száma folyamatos gyarapodást mutat, folyamatosan növekszik a lakosság villamos energia felhasználása.

A gázhálózat kiépítését követően a vezetékes gázt fogyasztó háztartások száma települési és térségi szinten egyaránt exponenciális növekedést mutat. A háztartások számára szolgáltatott gáz mennyisége az elmúlt 4-5 évben 30-40 %-kal nőtt. A térségbe települő ipari üzemeknek is egyre nagyobb az energiaigényük.

Az energiaellátás jelenleg is a hagyományos energiahordozók felhasználásán alapszik az ipari, a kommunális és a lakossági területen egyaránt. A megújuló energiaforrások kihasználtsági foka igen alacsony. Lehetőség rejlik nap ill. a szélenergia hasznosításában, a mezőgazdasági hulladékok felhasználásában biomassza energia előállítására, illetve a térség sajátosságánál fogva a geotermikus energia felhasználásában.

A térségben keletkező hulladék 2000 decemberétől a Jászági és Dél-hevesi regionális hulladéklerakó telepen kerül lerakásra. A Jásztelek külterületén lévő, 23,2, ha-os telepet 32 önkormányzat által alapított Regio-Kom Társulás valósította meg jelentős pályázati támogatásból. A lerakó tovább bővítése és fejlesztése szükséges, és a felhagyott hulladéklerakók rekultivációjára is nyertes pályázatot tudhatnak maguk mögöttbe. A szelektív gyűjtés kiszélesítése érdekében újabb gyűjtőszigetek kialakítása szükséges a településeken.

Az úthálózat felújításra szorul, a meglévő Újszász-Vámosgyörk-i vasútvonalat a megszüntetés veszélye fenyegeti. A 2011-2013-as időszakban várhatóan felújításra kerülnek a Jászberény-Jászfelsőszentgyörgy, Jánoshida-Jászboldogháza és Jászapáti-Jászsztandrás 4-5 számjegyű utak, valamint Jászapáti 31-es számú főútja..

Épített örökségi szempontból a térségben kiemelkednek az országos műemléki védettségű épületek, szobrok, stb. A településeken helyi védett épületek alig találhatók, sajnos nem történt meg az egyedi tájértékek felmérése sem. A hagyományos településszerkezet, népi építészeti elemek megőrzése a kistérségi identitás megőrzésében is szerepet játszhat.

A településeken a falusias beépítés mellett a zöldfelületek kiegészülnek a meglévő és tervezett közparkokkal. A jónak mondható zöldfelületi ellátottság mellett szükséges a játszóterek számának növelése, és a zöldfelületek fejlesztése szükséges pl. felhagyott bányákban, faluközpontokban. A cigány lakosság egy részre kedvezőtlen életkörülmények között él pl. telepeken, telepszerű lakókörnyezetben.